

Evangelielezing: Johannes 20: 1-18

Gemeente van Christus, de Opgestane Heer,

En de steen was weggerold... in het donker.

De ene steen is de andere niet. Er zijn verhalen over stenen en er zijn stenen met een verhaal. Er is het verhaal van de stenen van de in as gelegde Notre-Dame die deze week bestand bleken tegen de vlammenzee. Er zijn de steentjes die Joodse mensen op het graf van een dierbare leggen. Door een steentje aan de grafsteen toe te voegen, geeft de bezoeker aan verder te willen bouwen op de goede daden van de overleden persoon. En ook als teken dat het graf bezocht is, zoals op andere begraafplaatsen bloemen worden neergelegd.

Ds. Zelle droeg vaak een steen met zich mee, en als hij dan in de consistorie kwam, pakte hij die steen en zei niets, ook niet als de leden van de kerkenraad hem ernaar vroegen... Toen hij weer eens met die steen de kansel op klom, legde hij hem in het zicht neer en zei er niets over. Tot vlak voor de preek: hij keek er zwijgend naar en zei: 'Deze steen gaat straks wonderen verrichten. Let dus goed op.' Hierna begon Zelle met de preek, met luide stem en veel beweging. Tijdens de preek wachtte de gemeente op het wonder, of op dat de dominee iets zou gaan doen met die steen. Er gebeurde niets. Geen woord sprak de dominee erover. Na het amen van de preek werd het heel stil. Zelle kijkt opnieuw strak naar de steen. Dan draait hij zijn hoofd om naar de gemeente en zegt: 'Is u het wonder ook opgevallen, gemeente?' Niemand durft iets te zeggen. Het blijft doodstil in de kerk. Dan zegt Zelle: 'Nou, ik heb het wonder wel gezien. Tijdens mijn lange preek is er niemand in slaap gevallen. Is dat geen wonder?'

De steen is weggerold. Hoe dat kan en wat dat is voor wonder, niemand weet het. Dat moet en zal ook zo blijven, want het gebeurde in de nacht. Tegenwoordig zijn we bijna overal traceerbaar en navolgbaar. Deze teksten laten zich niet spotten. Alleen God weet het. Dit is het Paasmysterie, dat de steen is weggerold en de Heer is opgestaan. De nacht waarin dat gebeurt is meer dan de letterlijke nacht. Het is de nacht

in hart. Alleen God weet het, want zoals een uil een vogel is die in de nacht vliegt en leeft, zo ziet God des te beter wanneer het nacht is bij ons. En in dat duister gebeurt intussen van alles, dat aan het licht komt als de tijd daar rijp voor is. En daar vertelt Johannes ons op wondermooie manier over.

Dat mooiste wonder van Pasen, dat de Heer is opgestaan uit de doden, zie je niet, maar daarvan hoor je en pas dan bestaat de kans dat we het zien..., inzien. Het is een soort ontwaken van ons bewustzijn. En dat gaat langzaam, fasegewijs, zo leert het paasevangelie van Johannes.

Maria ziet de dat de steen is weggerold als het nog donker is. Haar leven is te donker om in te zien wat hier gebeurt. In die nevel keert ze terug. Ze verstaat de taal van de weggerolde steen niet.

Dan gaan Petrus en de leerling van wie Jezus houdt naar het graf. De geliefde is sneller dan het boegbeeld van de kerk. De snelste buigt voorover aan de rand van het graf.. Hij ziet achtergebleven stille getuigen: windsels opgerold op een plaats, de zweetdoek elders... Hij neemt ze waar, maar waar het voor staat en om gaat, ontgaat hem. Petrus gaat als eerste het graf binnen. Zijn zien is een observeren... Er staat daar ons woord voor theorie... Hoofdwerk, denkwerk... Petrus breekt zich het hoofd over wat hij ziet. Maar als de leerling van wie Jezus houdt het graf ingaat, ziet hij met het hart, schouwend, meditatief. Dat is een dieper zien, met de ogen van het hart. Daar zijn geen theorieën bij nodig, dat is een innerlijk weten wat er aan de hand is.

En dat laatste zien breekt door als er staat: Dan pas gaat ook de andere leerling naar binnen, die als eerste naar het graf was gekomen, en hij ziet en vertrouwt...

Hier is niet alleen het hoofd, maar ook het hart geraakt. En waar hart en hoofd samenkomen, daar is harmonie... Daar verdwijnen hartzeer en hoofdbrekens...

Zien en vertrouwen. Ja, als mensen zo naar elkaar kijken, dan was de wereld anders dan nu. Zien en vertrouwen. Godsvertrouwen... Ja, Godsvertrouwen.

Godsvertrouwen is het geheim van de gelovige mens. Het geheim dat je doet weten: Ik ben niet single, maar duo. God is met mij... en ik met

hem. Om dat zien gaat het hier. Dat is het zien van het geheim van Jezus. “Ik en de Vader zijn een, de Vader woont in mij en ik in de Vader.”

En precies dat brengt ons merkwaardigerwijs weer terug bij de steen. In het Hebreeuwse woord voor steen zit dat besloten. Steen in het Hebreeuws is eben. En dit is een samenstelling van twee woorden: Vader, abba, en Zoon, ben. Abba-ben, Eben. Zoek Jezus niet in het aardse graf, dat is leeg, hij is bij de Vader. En die eenheid die is niet dood, maar levend.

Dat mysterie is tot de twee, die te samen naar het lege graf snelden, doorgedrongen, het is hen duidelijk geworden.

Daarop keerden de leerlingen tot zichzelf terug ... dat is wat anders dan naar huis teruggaan...

Johannes beschrijft geen uitstapje naar het graf. Ook is het geen geschiedenisles. Het is geloofsoefening. Zie en vertrouw. Zoek hem niet bij de doden...

Zoek hem in je binnenste, ben je daar alleen of is hij, zoals ze in bepaalde kringen zo graag zeggen, in je hart... Ik zou liever zeggen... werken zijn woord en geest door in die van jou.. Of ben je net als Maria te rafelig van binnen, te veelstemmig en te vol stemmingen...?

Het opstandingsgeloof is het geloof, dat alles wat we hier meemaken aan goede en slechte tijden niet alles is, maar dat er een nieuwe, andere wereld van God is... Als we zeggen dat Jezus is opgeheven uit het graf... zeggen we, dat we los kunnen komen van wat hier knecht en knelt, dat we bij God kunnen wonen: tevreden, hoopvol en vol geloof...

En zij kwamen tot zichzelf terug. Tot jezelf komen: anders terugkomen dan dat je wegging. Dat doet geloven. Zelfs zo, via het graf, door angst en dood heen.

De verrijzenis is in hun binnenste en zo keren zij tot zichzelf.

Maria, deelt nog niet in dat inzien. Zij wandelt in de tuin, wenende. Het verdriet is nog als een cocon om haar heen.

Haar zien is nog geen inzien, geen dieper schouwen...

Waarom ween je? Wie zoekt jij? Haar zien is nog steeds beneveld.

Mijn Heer is weggenomen, antwoordt Maria. Voor veel mensen is dat werkelijkheid. En als de Heer uit je leven is weggenomen, moet je zelf of iemand anders heer en meester over je leven zijn. Of er is een gat, een leegte, niets. Of het leven ligt je als een steen op de maag.

Jezus noemt haar naam: Maria.

En dan begint het te dagen...

Die stem herkent ze. Het is de stem van de man die haar van die zeven boze geesten heeft afgeholpen. Het is de achtste stem, de stem van haar bestemming...

Was Jezus opgestaan uit de dood om haar andermaal te bevrijden?

Maria!

Ze draait zich om...

Vreemd, dat stond er al eens eerder.

Het betekent dat ook zij haar gezicht afwendt van de wanhoop, afwendt van de dood.

Maria van Magdala gaat ons voor...

Ze keert de duisternis de rug toe...

Omdat haar naam klonk, als andermaal er zij licht...

In jouw leven, in uw leven

Rabboeni.

En de zon gaat op over haar leven,

En over ons leven..., want de Heer is waarlijk opgestaan.

Amen